

פרקים נפיים

מתורתו של מור הגאון הצדיק המקובל רבינו **נסים פרץ** זצוקלה"ה

ו תשרי תש"ז - כח שבט תשע"ב

בס"ד | שבת ואתחנן | י"א באב תש"פ

נקודה עם מחשבה

להתחנן בחינם | הרב אהרון אבישי

טור ארוך של עובדים השתרך מאחורי דלתו המגולפת של המנהל. כולם היו זועמים עד למאוד על כך שלא קיבלו את משכורתם במשך חמשת חודשי העבודה האחרונים. בזה אחר זה נכנסו האנשים אל המשרד וצעקו על המנהל בקולות וברקים. דומה היה כי ערכו איזו תחרות מי יצרח על המנהל יותר חזק. לבסוף יצאו כולם מהחדר עם התנצלות כנה שפשוט אין למפעל כסף לתת להם, ואולי בתביעה ייצוגית יצליחו לקבל משהו.

העובד האחרון ששמע כבר שאין כסף נכנס לחדר בפנים כאובות ובקול רך ושביר אמר למנהל "אני מתחנן בפניך תעשה משהו, אני ממש זקוק לכסף הזה". הוא התחנן כל כך עד שגם החליפה של המנהל התרגשה מדבריו. ואז אמר לו המעביד "אם גם על משכורת שמגיעה לך בדין אתה מתחנן כל כך אינני יכול שלא לעזור לך".

פרשתנו פותחת במילים "ואתחנן אל ה'..." ומפרש רש"י מלשון "מתנת חינם" שאעפ"י שיש להם לצדיקים לתלות במעשיהם הטובים, אינם מבקשים מאת המקום אלא מתנת חינם. מכאן נלמד כי הדרך הטובה ביותר להתפלל ולבקש היא בלשון תחנונים ומתנת חינם ולא בזכות המצוות ומעשים טובים, שהרי אם ידקדקו בהם לא יהיו כדאים כל כך להוושע על ידם.

שבת שלום ומבורך

אוצר מתנת חינם

שיחתו של מורנו ורבינו זצ"ל

הפרשה מלאה תוכן. במרכז הפרשה - עשרת הדיברות השניות. משה רבנו חזר על כל התורה, אז חזר גם על מעמד הר סיני. בפרשת 'ואתחנן' יש גם את מה שאנחנו לומדים, "שמע ישראל", פרשת 'שמע' (באותה עת אחזנו בלימוד קריאת שמע וברכותיה ע"פ סידור הרש"ש). בפרשת 'שמע' יש את המצווה של "וְשִׁמְנֶתֶם לְבַבְיָהּ, וְדַבַּרְתֶּם בָּהֶם", מצוות לימוד התורה. וכן האר"י בפרשה זו מאריך להסביר את כל העניין של מצוות לימוד התורה, מצוות תלמוד תורה. איך צריך להיות לימוד התורה, איך האדם צריך ללמוד, מה הכוונות של כל לימוד ולימוד. יש עוד איזה ענינים מאוד מיוחדים גם בשער ההקדמות, אבל אני אדבר בתחילה על התחלת הפרשה ואולי בסיעתא דשמיא ניגע גם בדברים אחרים.

'ריבונו של עולם' לא מגיע לי קצת נחת?

התחלת הפרשה נוגעת במשהו אישי של משה רבנו. "וְאֶתְחַנֵּן אֵל ה' בְּעֵת הַהִיא לְאֹמֹר". משה רבנו היה יכול לבוא בטענות גדולות מאוד לקב"ה - ריבונו של עולם, שִׁמְתָהּ עָלַי כְּזֶה מִשָּׂא כְבֵד, הכרחת אותי ללכת להיות מושיע של ישראל, אני לא רציתי. מה אני, מה חיי. יש להם מנהיגים, יש את אהרון, יש עוד אחרים. נו, אז שמעתי בקולך והלכתי. ואתה יודע מה סבלתי, מיציאת מצרים, בקריעת ים סוף, במדבר. נו, ואני מגיע עכשיו עד ארץ ישראל - אתה אומר לי עכשיו אתה לא עובר? מגיע הזמן לראות, כמו שאומרים, קצת נחת, ואת זה אתה לא נותן לי? לא מגיע לי כלום עבור העבודה שעבדתי?

משה רבינו זה משהו אחר

אבל משה רבנו לא הולך בכיוון הזה. אנחנו כל הזמן חושבים שמגיע לנו משהו. בפרט אם אדם עושה איזה מצווה, הוא אומר ריבונו של עולם - תיראה מה עשיתי בשבילך, נו, איפה? אני רוצה קצת לראות, ומה הוא רוצה לראות? גשמיות. בשבילו זה האות והמופת. האותות והמופתים שלו זה ענינים גשמיים. אם לא זז משהו בגשמיות, הוא לא מרגיש שהוא עשה משהו.

זמני השבת *לבי"ק ואתחנן*

ר"ת	יציאה	כניסה	ר"ת	יציאה	כניסה
תל אביב	20:17	19:17	20:50	20:17	19:17
ירושלים	20:15	19:01	20:52	20:15	19:01

תקט"ו כמניין תפילה

משה רבנו פניו לא לכוונים הגשמים. וגם לא אומר לקב"ה בחצי מילה שמגיע לו משהו. כלום לא מגיע לו. "ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמור". משה רבנו שפך תפילות להשם כמניין ואתחנן". תקט"ו תפילות, חמש מאות וחמש עשרה כמניין תפילה, תפילה ישרה, גם ישר"ה עולה כמניין חמש מאות וחמש עשרה. כלומר, משה רבנו לא התיאש. אתם מתארים לעצמכם, אדם אומר שתיים שלוש תפילות הוא מרגיש די, אני לא יכול להתפלל עוד, כמה אני אתפלל?

אצל הרב פרץ התפילה ארוכה ארוכה...

לפעמים נקלעים לפה אנשים בלי לדעת מה הולך פה בתפילה, אבל יותר הם לא חוזרים. לפעמים מגיע מישהו, בא להתפלל ורואה שהתפילה כל כך ארוכה, הוא אומר די, יותר אני לא מגיע לפה. כששואלים אותו - למה אתה לא הולך להתפלל שם? הוא אומר - אצל הרב פרץ מתפללים תפילה ארוכה ארוכה, אני לא יכול, הנשמה שלי יוצאת פה, אני לא יכול.

עוד תפילה, ועוד תפילה.

אבל משה רבנו לא מתיאש! עוד תפילה, ועוד תפילה. וכל תפילה שונה מחברתה, שלא תחשוב שזה אותו הדבר. הוא התאמץ! מי כמוהו יודע סוד כל העולמות, ואיך שהוא היה משתדל לרצות את הקב"ה בתפילה - מכאן, מכאן, אולי מכאן. חז"ל אומרים שהוא יכול היה עוד להמשיך. לא היה לו, כמו שאומרים, איזה ענין להתפלל דוקא תקט"ו תפילות שזה עולה בדיוק כמניין תפילה, וזה בדיוק מספר מסוים וזהו. לפעמים בן אדם יש לו איזה מחשבה, שהוא אומר חזרתי כבר ארבעה פעמים על התפילה, זהו. כבר מראש מקבע. קובע לעצמו איזה דרך, וזהו. לא כן משה רבנו. הראיה - "אֵל תִּוְסַף דְּבַר אֱלֹהֵי עוֹד, בְּדַבַּר הַזֶּה". ביקש הקב"ה בקשה מיוחדת ממשה רבנו. אמר, אני מבקש ממך אל תוסיף עוד אפילו תפילה אחת. מספיק. ואתחנן, תקט"ו תפילות. ומה ביקש משה רבנו בתפילות האלה? מתנת חינוך! מתנת חינוך. לא אמר מגיע לי, יש לי זכויות, לא. ביקש מאוצר מתנת חינוך.

מעשה בצדיק שעלתה נשמתו למרום

מסופר על איזה צדיק שהיתה לו עלית נשמה, ואהבו אותו למעלה. הקב"ה אמר לו, בא, אם כבר הגעתה לפה, אני רוצה להראות לך את האוצרות שלי. היה מכניס אותו לאוצר אוצר. אוצר של בעלי תפילות, אוצר של בעלי תורה, בעלי מקרא, בעלי משנה, אוצר של בעלי קבלה,

אוצר של נשמות של צדיקים, של תנאים, אוצר של בעלי גומלי חסדים, וכל אוצר ואוצר היה בנוי בצורה מיוחדת, דברים נפלאים. חשב שהוא גמר לראות את כל האוצרות. אמר לו הקב"ה, לא, יש לי עוד אוצר אחד שעוד לא הראיתי לך, ואז הוא הכניס אותו לאוצר של

מתנת חינוך. הוא ראה שהאוצר הזה גדול יותר מכל האוצרות שעד עכשיו הראה לו. אמר לו, ריבוננו של עולם למה האוצר הזה גדול? אמר לו, פשוט, כל בני האדם לא משתמשים בו לכן הוא כזה גדול. אף אחד לא מבקש מתנת חינוך, כל אחד חושב שמגיע לו משהו, אז נותנים לו לפי מה שמגיע לו מהאוצרות האחרים. אף אחד לא מבקש אוצר מתנת חינוך, לא משתמשים בו

ריבוננו של עולם, אני רוצה אותך, למען שמך!

הכח העצום הזה שאתה מרגיש שאתה בכלל לא משהו, אתה כלום, אתה מחפש את הקב"ה, אתה מבקש בשביל הקב"ה, לא מבקש בשבילך כלום. מתנת חינוך. אני לא רוצה שום דבר, אני רוצה אותך למען שמך הגדול. אז משה רבנו הלך בכוון הכי חזק, ואתחנן, מתנת חינוך.

תחנונים ידבר רש

אומר ה'אור החיים' הקדוש "תחנונים ידבר רש". ואתחנן, משה רבנו דיבר בתחנונים. אתה רוצה שהתפילה שלך תתקבל? אתה צריך לדבר כמו רש, אדם רש שעומד בפני עשיר, אין לו כלום, אז הוא מבקש. הוא יודע שלעשיר יש לו ולי אין, אז אני צריך לחפש מה לעשות בשביל שהוא יכניס את היד לכיס ויתן. הוא עשיר.

מה זה מאה שקל בשבילך?

אתם יודעים, היום שמעתי שיש קורסים מיוחדים שמלמדים את האדם כל מיני כלים איך לדאוג שהעשיר שיש לו, יתן. הרי אפילו אם אדם יש לו הוא לא תמיד יתן. אני ראיתי פלא עצום, אני הולך לפעמים בליווי של אנשים עשירים, ובדרך אנשים מבקשים מהם צדקה, והוא לא נותן. כל מי ששואל, יש לו איזה קופה, עושה ככה, הנה אני שם משהו למרות שאני לא עשיר. אבל הוא הולך ביחד איתי ולא נותן. והוא אדם שנותן צדקה בגדול, מה אכפת לך לתת גם לו? קח שטר של מאה שקל, מה זה מאה שקל בשבילך? תפרוט אותו לשקלים בודדים ותן לכל אחד שמבקש.

צריך לדעת לדבר איתו

אז זאת אומרת, שצריך לדעת איך לגשת לעשיר, איזה מילים להגיד לו. עשיר הוא ביזנסמן, הוא איש עסקים. אם אתה לא מסביר לו שזה משתלם לו לתת - הוא לא יתן. לתת סתם בשביל לתת, זה לך הולך. בעצם אתה צריך לגשת אליו בצורה כזו ולהסביר לו איך שהוא משקיע פה כסף, ורק זה גורם לו לתת. איפה שיש השקעות הוא עושה חשבון - כן, זה עולה עכשיו שש מאות אלף, ובעוד שנה זה יקפוץ למיליון, אה, כדאי להשקיע פה. כל החשבונות שלו הם כעין זה. אז אם אתה מדבר איתו בצורה הזו, כל אחד והראש שלו, אתה יכול להוציא ממנו.

המציאות האמיתית היא, שאין מציאות חוץ ממציאותו ית'

צריך לבקש באופן של "תחנונים ידבר רש". כשאתה עומד לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה אם אתה מרגיש את עצמך משהו, אז אומר לך הקב"ה, בסדר, מה אתה רוצה ממני? אתה מסודר! אתה יודע מה אתה צריך. אבל כשהאדם מבקש באופן של "תחנונים ידבר רש", ומרגיש שהשם הוא כל יכול, ורק הוא יכול, ואין עוד מלבדו, ואני כלום, ואין לי שום דבר, אפילו שאני מדבר לפני השם, רגע אחד - והנשמה מסתלקת והגוף מתפורר ואז אין כלום, אין מציאות. המציאות האמיתית המוחלטת החזקה היא שאין עוד מציאות חוץ ממציאות השם. בצורה כזאת צריך לגשת לתפילה. ואתחנן, אתה מתחנן. מתנת חינוך. כלומר דבר ראשון, צריך לבקש באופן של "תחנונים ידבר רש".

רבש"ע איני יודע, אבל אני בטוח!

דבר שני, אתה מתבונן לראות מה אני בכלל מבקש? מה אני ומה חיי שאני מבקש? ואם

אני צריך תשובה. טוב, אנחנו לא יכולים להגיד לקב"ה כזה דבר, אבל באמת מיד השם ענה לו.

הטיילת בכל ארץ ישראל?

וגם רואים איך משה מתחיל את התפילה. כמו שאנחנו אומרים, האל הגדול הגיבור והנורא, מחיה מתים, רופא חולים, האל הקדוש. גם הוא אמר "אֲדַנִּי ה' (אֱלֹקִים). אַתָּה הַחַלּוֹת לְהַרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ אֶת גְּדֻלָּתְךָ, וְאֶת יָדְךָ הַחֲזֵקָה אֲשֶׁר מִי אֵל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיךָ וְכַגְבוּרָתְךָ". אני מכיר אותך, יש לך יד חזקה, מי אל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשך וכגבורתך. קודם מתחיל בשבחו של מקום. טוב, עכשיו מה אתה רוצה? הוא לא אמר להקב"ה - אתה יודע מה אני צריך, לא? אלא הוא אומר "אֶעֱבְרָה נָא, וְאֶרְאֶה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן. הֲקֵר הַטּוֹב הַזֶּה, וְהַלְבֵּנִן". ארץ ישראל ארץ טובה, ארץ נחלי מים, אין יותר טוב מארץ ישראל. מה אתה הולך לטייל בעולם? טיילת בכל ארץ ישראל קודם? ראית את כל הנחלים שיש פה? כל המפלים? מה אתה מחפש מפלים בעולם? כולם סוחבים את האנשים בשביל המסחר שלהם, סוחבים את היהודים לחוץ לארץ, רוצה לנפוש? יש פה, יש פה, פה זה בזול. למה להוציא את היהודים מארץ ישראל? כל יהודי שיש בארץ ישראל, זה חשוב שהוא יהיה לנו פה. לא חסר בארץ בתי מלון ומקומות טובים של אויר צח.

כל אחד צריך לשאוף שיהיה לו חדר... בירושלים!

"ההר הטוב". ארץ טובה - זה ארץ ישראל. מה זה ההר הטוב? ירושלים. אפילו שאנחנו גרים בארץ ישראל, אבל חסר לנו ירושלים, אֵי אֵי אֵי, כל אחד צריך לשאוף לפחות אולי שיהיה לו איזה חדר אחד בירושלים. זה חשוב מאד. ירושלים עיר הקודש. ואם אפשר שהחדר הזה והדירה הזו תהיה ליד מקום המקדש, "והלבנון" זה בית המקדש, שם ברובע היהודי, מול הכותל, אתה רק יורד - אתה אומר תיקון חצות. שחרית - על המקום, מנחה, ערבית. מתי שאתה צריך אתה נמצא אצל אבא. ובדאי מהרה יבנה המקדש, ואתה תהיה קרוב מאד.

מה משה רצה?

מה משה רצה? הוא רצה את ארץ ישראל, ירושלים, ובית המקדש. הוא רצה את הדברים החשובים שיש במצות ארץ ישראל. מה השם אמר לו - אתה יודע מה? אל תוסף דבר אלי.

חמור לפה? הוא גמר את התפילה והמשיך קצת ואז בא איזה גוי רכוב על אתון שהמליטה גור, עיר קטן, והוא הולך אחריה. הגוי רצה ללכת קצת יותר מהר, והגור הזה לא יכול ללכת מהר. ראה הגוי את היהודון הזה הולך לו בדרך ואמר לו תקח מהר את החמור הזה על כתפך ותרוץ אחרי, אם לא - אני אהרוג אותך. מה קרה עכשיו? הוא התפלל על חמור, אבל הוא לא אמר חמור לרכב עליו. אתה רצית חמור - הנה קבלת חמור, אבל הוא ירכב עליך.

רבנו של עולם אני צריך דירה!

אז "לאמור" פירושו שכל פעם שאדם מתפלל, הוא צריך לדבר כמו שהוא מדבר עם בני אדם. לדוגמה יאמר, רבנו של עולם, אתה יודע, אני

צריך דירה. מה תגיד לי רבש"ע שאני אקח משכנתא? מי ישלם את המשכנתא? צריך להחזיר, אני לא יכול. אני לא יודע איך תסתדר עם הענין, אני לא מסתדר עם זה. ריבוננו של עולם אבל אני צריך דירה, יש לי אישה, יש לי ילדים, אי אפשר בלי דירה. גם השכירות גבוהה מאד ואני לא עומד בזה, והטוב בעיניך עשה. וכן על זה הדרך, אתה צריך פרנסה, אתה צריך רפואה, לפרש, "לאמור". תפרש את דבריך, הוא כל יכול.

דבר שלא כל אחד יכול להגיד

ועוד האור החיים' אומר דבר שלא כל אחד יכול להגיד, רק משה רבנו. הוא אומר, רבנו של עולם אני מתחנן אליך, אבל אני רוצה תשובה עכשיו, אתה מכניס אותי לארץ או לא? "לאמור", תתן לי תשובה. אל תגיד לי יותר מאוחר, עכשיו

אני בכלל מבקש - אז רק מאוצר מתנת חינוס. ריבוננו של עולם, "וְחַנְתִּי אֶת אֲשֶׁר אֶחָן, וְנִחַמְתִּי אֶת אֲשֶׁר אֶרְחַם", יש לך אוצר שנקרא מתנת חינוס. מתנת חינוס פירושו, לא לפי הנהגת שחר ועונש, לא לפי ההנהגה של בני אדם, אלא לפי הנהגה שלך שאתה כל יכול, למען שמך! אני לא יודע איך תעשה את זה, אני לא מבין איך, אבל אני בטוח שאתה יכול לעשות, יש לך אין סוף דרכים.

"אל ה'". אומר האור החיים' הקדוש, "ואתחנן אל ה' בעת ההיא", אל ה' - יהוה, יזהר שלא יעורר מידת הדין בבקשה שלו. לפעמים בן אדם על ידי התפילה שלו, ע"י הבקשה, מעורר עליו דין. צריך לחפש דרך שבתפילה, בבקשה, יעורר את מידת הרחמים, הוי"ה. "ואתחנן אל ה'".

משה חיפש עת רצון

"בעת ההיא". משה רבנו חיפש עת רצון, הוא ידע שיש עליו גזרה לא להכנס לארץ. אז מה אתה מתפלל? הוא חשב שעכשיו זה זמן של עת רצון, כבש סיחון ועוג, והנה הוא עכשיו בשערי ארץ ישראל, עכשיו זה הזמן.

מדוע לאמר?

"בעת ההיא לאמור", למה לאמור? מספיק לומר "ואתחנן אל ה' בעת ההיא". מה זה לאמור? לאמור למי? תמיד כתוב וידבר ה' אל משה לאמור, ואז - ויאמר משה אל העם, מה זה לאמור? אומר האור החיים' הקדוש שזה רמז למה שחז"ל אומרים שצריך האדם לפרש שיחתו תמיד. אדם עומד לפני מלך מלכי המלכים להתפלל, ואז הוא אומר, השם בעצם יודע כל מה שאני צריך, אז בעצם למה אני צריך להתפלל? ואז הוא מקצר בתפילה. אין לו מה לדבר. אבל אתה צריך להבין שהקב"ה רוצה שתתפלל, רוצה שאתה תבקש ותתחנן. יש ענין שנקרא שהאדם עושה לעצמו דרך בתפילה. התפילה עצמה עושה לאדם את הדרכים שדרכם הוא מקבל, תפילה זה דרך. אם אתה לא מפרש את דבריך, אז התפילה לא מתקבלת. או אם התפילה תתקבל היא עלולה להתקבל בצורה הפוכה ממה שאתה מבקש כי אתה לא פירשת את דבריך, במקום להגיד אני צריך את זה, אמרת אני לא צריך, התבלבלת, אמרת הפוך ממה שאתה צריך.

מעשה בחמור...

האור החיים' הקדוש מביא בשם חז"ל, שאחד הלך בדרך והתעייף מאוד. אמר ריבוננו של עולם, זה קשה בשבילך? אתה יכול לשלוח לי איזה

מזה אם תתגרש, יש לה כתובה גדולה מאוד, היא תקח לך את כל הדירה, תלכו לבית המשפט, צריך כסף לילדים, צריך מזונות, כל המשכורת שלך תגמר ואתה צריך להביא עוד עשר משכורות וזה לא יגמר. וגם תצטרך לעזוב את הדירה, איפה תלך?

בקיצור, אין לו ברירה. אמר לרב, אז מה אני אעשה? - מה תעשה?! תתפלל! - להתפלל? נו טוב, עד עכשיו הוא הבין שלהתפלל זה לשבח את הקב"ה, להתדבק בהשם. מה? להתפלל גם על דבר כזה? זה יעזור? אז הוא התחיל להתפלל. היה מתפלל ומתפלל, יום אחד הוא אומר, נו התפללתי, אני לא רואה שזו משהו. אומר לו הרב, אתה יודע מה? אולי אתה צריך לעשות טבילה במקווה לפני התפילה. מקווה? מה זה מקווה? הסביר לו הרב מה זה מקווה. אמר, אבל אין לי מקווה באזור. ים זה גם טוב? אני גר בהרצליה פיתוח, לידי יש ים, אני רוצה לטבול בים. אמר לו

הרב בסדר, תטבול בים לפני התפילה.

הבעל טבל, ואשתו חזרה בתשובה!

בטבילה היהודי באמת הרגיש טובה. תוך כדי שהוא טובל, הוא אומר לעצמו, אם זה מועיל לי הטבילות האלה, אולי אני אטבול טבילה אחת בשביל אשתי? אני אטביל אותה פעם אחת בתוך הים, והוא עשה טבילה בשבילה וחזר הביתה לקחת את התפילין ללכת לבית הכנסת. פתאום אשתו נעמדת מולו עם מטפחת ואומרת לו, אתה יודע מה, החלטתי שאני עכשיו לא מתנגדת לך, אני רוצה ללכת בדרך שלך. נדהם, לא האמין שעד כדי כך טבילה ותפילה יכולים לשנות.

אין עוד מלבדו

אני אומר, יש לנו את השם שיש לו כח כל יכול, אין עוד מלבדו, אם אדם ישתמש בכח הזה - אין דבר שיכול לעמוד מולו. על כל פנים, לא במקלות אפשר לדחות את החושך, מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך, והאור הכי גדול שיש בעולם זה אור אין סוף, ואת אור אין סוף אפשר להמשיך אלא רק ע"י מתנת חינוך, ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמור."

חזר בתשובה, וכמה שהוא חזר בתשובה, הוא מבין שאי אפשר לכפות. הוא יכול לכפות על אשתו את הדת? היא אומרת לו אני התחנתי איתך לא ככה. די לך שאני לא מתנגדת למה שאתה עושה, אבל אין לך רשות להגיד לי מילה וחצי מילה מה לעשות. ככה התחננו, ככה אני רגילה, ככה אני רוצה להשאר. הוא אומר לה באמת את צודקת. גם שאל את הרב והוא אמר לו היא צודקת, מה אתה רוצה ממנה. אם יש לך אפשרות להשפיע, תשפיע, אבל אתה לא יכול לכפות את דרכך עליה. בקיצור, היהודי הזה מתמודד. הוא עושה קידוש, ואשתו פותחת את המכשירים שהיא רגילה, ליל שבת זה יום שלא עובדים, לא עייפים, והיא רוצה לשבת לראות. והילדים, האבא אומר להם בואו תשמעו קידוש, אבל פתאום הם רואים את הקטעים שהם רגילים להם, קופצים והולכים ויושבים בספה ליד האמא. בקיצור הבן אדם נקרע. וזה עוד דבר קטן, יש עוד דברים אחרים, ענין של טהרת המשפחה. טוב, הוא מנותק מאשתו, מה הוא יכול לעשות? נידה! חס ושלום, זה ענין של כרת. אז הוא שואל את הרב, להתגרש? אומר לו הרב חס ושלום, למה להתגרש? תחכה. כמו שאתה חזרת גם היא יכולה לחזור. וחופץ

אם אתה תתפלל, אני לא יכול לא להענות. אם האדם מתפלל וחוזר ומתפלל, מתחנן וחוזר ומתחנן, התפילות שלו לא חוזרות ריקם. חייבים לתת לו דרך תפילה. אז השם אמר לו די, תפסיק, אל תמשיך. אני אתן לך הכל, רק מה? זה לא טוב שאתה עושה ויכוחים עם הרב שלך. מה אתה רוצה שאתה תנצח אותי? אני כבר אמרתי לך שאתה לא תעבור. אתה רוצה להפוך לי את הכל? בא נתפטר, במקום שאתה תכנס לארץ, אני אביא לך את כל הארץ אליך וזהו. קח את הארץ הטובה, קח את ההר, קח את הלבנון. "עֲלֵה רֹאשׁ הַפְּסָגָה, וְשֵׂא עֵינֶיךָ". הביא לו את הכל בהשגה, בתפיסה של העיניים, קיפל לו את הכל ושם תחתיו, הנה קח את הכל. רואים שאיך שלא יהיה, התפילה אינה חוזרת ריקם. בצורה פשוטה חושבים, שהשם דחה את משה רבנו. לא, אין כזה דבר. תפילה אינה חוזרת ריקם, הנה קיבל. לכן, מה שאנחנו צריכים באמת בדור שלנו, בתקופה שלנו, זה להתאמץ בתפילה. מה שאי אפשר לעשות במציאות, אפשר לעשות בתפילות.

כבוד הרב, לא הולך לי...

אחד אמר לי פעם, כבוד הרב, מה אני יכול לעשות? לא הולך לי! יש לי עגמת נפש. שאלתי למה? אמר לי אני נכנס הביתה בצער. אני לא מרגיש שאני אבא. כשאני בא הביתה האשה מזלזלת, הבת לא שומעת. לא יודע מה לעשות להם. והוא הולך איתם כאילו קרב פנים בפנים. הוא רוצה כאילו להטיל אימה יתרה. אמרתי לו חמודי, אתה רוצה להצליח? מעכשיו אל תגיד שום דבר. תתפלל ותבקש מה שאתה צריך. תתפלל לקב"ה ותראה פלאות, הכל יתהפך. לב מלכים ושרים ביד השם, כל שכן הלבבות של אשתך והילדים. "פִּלְגֵי מַיִם לְבַּיְתָךְ בְּיַד ה', עַל כָּל אֲשֶׁר יִחְפָּץ יִטְנֶנּוּ". התפילה היא כח עצום, מטה עוז ביד האדם. אומר ה'חזון איש' באגרות, התפילה היא מטה עוז ביד האדם, מה שרוצה - יכול להטות את הרצון אליו.

מעשה נפלא במעלת התפילה

היה איזה מעשה ששמעתי מהרב בן פורת שמחזיר אנשים בתשובה. הוא מספר שאדם